

ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240653

DEVELOPMENT OF INFORMATION SUPPLEMENT OF REPORTING FORMS AS AN EFFECTIVE WAY OF BUSINESS MANAGEMENT

pages 6–14

Anna Hevchuk, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Department of Accounting and Taxation, Vinnytsia Finance and Economics University, Vinnytsia, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5882-2168>

Liudmyla Shevchuk, PhD, Associate Professor, Department of Finance, Accounting and Taxation, Vinnytsia Educational-Research Institute of the University of the State Fiscal Service of Ukraine, Vinnytsia, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7478-4627>, e-mail: shevchuklyudmula@gmail.com

The object of research is the information support of settlement operations as an effective way of business management to minimize risks and their consequences in the agricultural sector in today's global economy. This study is due to the lack of accounting practices, namely the low informativeness of reporting forms for business management, which needs to be improved in terms of settlement operations, which should be aimed at the efficient use of resources by agricultural companies.

The analysis of the current state of reporting as information support of business management calculations is carried out. It is determined that the internal and financial reporting does not contain sufficient information on the settlement operations of business units, especially taking into account the emergence of new settlement instruments and a system of support for their implementation, including agricultural receipts. The use of agricultural receipts as a new financial calculation tool and an alternative mechanism for agribusiness lending requires informational reporting, which allows to increase the efficiency of management decisions. The study used the stages of modeling the calculation management process for users. For their implementation, the main directions for supplementing the content and components of financial statements f. No. 1 «Balance Sheet» (Statement of Financial Position) and f. No. 5 «Notes to the annual financial statements» are suggested. Management reporting is proposed, namely «Report on the status of settlements within accounts payable» and «Report on the status of settlements within accounts receivable». As well as the development of Section 4 «Risk Report» and Section 5 «Liquidity and Liabilities» of the Management Report. This provides an opportunity to generate useful, objective and relevant information adapted to the taxonomy of financial reporting (according to international financial reporting standards) in Ukraine. This information will assist company management, current and potential investors, lenders and other lenders in making effective management decisions. Compared to similar known methods, the proposed approaches allow to effectively manage the business, providing a high level of control over the state of settlements. The received information support will allow to minimize losses through the impact on risks due to the predictability of their potential consequences, which will contribute to the observance of financial independence and development of the agricultural sector.

Keywords: information support of calculations, business management, financial reporting, agricultural receipt, financial instrument of calculation.

References

1. Statystychna informatsiia. *Natsionalnyi bank Ukrayiny*. Available at: <https://bank.gov.ua/statistic> Last accessed: 01.01.2020.
2. Lozhnikov, I. N. (2011). Vazhneishie tendentsii razvitiia bukhgalterskogo ucheta. *Vestnik bukhgaltera Moskovskogo regiona*, 1. Available at: <http://www.ipbmr.ru/vestnik/2011/1/wca/> Last accessed: 01.12.2020
3. Hevchuk, A. V. (2019). Agrarian accounting as an alternative instrument for providing calculation operations of agricultural enterprises. *International Scientific Journal «Internauka». Series: «Economic Sciences»*, 12 (32), 33–41.
4. Zhuk, V. M. (2018). *Rozvytok teorii bukhgalterskoho obliku: instytutsionalnyi aspekt*. Kyiv: NNTs «IAE», 408.
5. Bogataia, I. N., Evstafeva, E. M. (2013). Issledovanie sovremennykh tendentsii razvitiia bukhgalterskogo ucheta i otchetnosti v Rossiiskoi Federatsii. *Mezhdunarodni bukhgalterskii uchet*, 25, 2–17.
6. Drucker, P. F. (2001). *Management Challenges for the 21st Century*. HarperBusiness, 224.
7. Khakhonova, N. N. (2006). *Kontseptsia uchetno-analiticheskogo obespecheniya upravleniya denezhnymi potokami kommercheskikh organizatsii*. Rostov n/D, 446.
8. Atrill, P., McLaney, E. (2017). *Accounting and Finance for Non-Specialists*. Trans-Atlantic Publications, Inc., 616.
9. Ryan, B. (1995). *Strategic Accounting for Management*. Cengage Learning EMEA, 384.
10. Kupriianova, T. A. (2008). *Uchet i kontrol raschetov predpriatiia*. Saint-Peterburg, 207.
11. Kaminska, T. H., Shatkovska, L. S., Shysh, A. M. et al.; Kaminska, T. H. (Ed.) (2013). *Oblikovo-analitychnye zabezpechennia finansovoho menedzhmentu na silskohospodarskykh pidpriemstvakh*. Kyiv: TsP «Komprynt», 338.
12. Filosofov, I. V. (2017). Ekonomicheskai suschnost i klassifikatsiia raschetov organizatsii. *Molodoi uchenii*, 51 (185), 188–191. Available at: <https://moluch.ru/archive/185/47464> Last accessed: 08.05.2020
13. Kolotukha, S. M. (1998). *Orhanizatsiia rozrakhunkiv silskohospodarskykh pidpriemstv z subiectamy pidpriemnytskoi diialnosti*. Kyiv: Instytut ahrarnoi ekonomiky, 182.
14. Bondar, T. V., Berveno, S. M., Bezklubyi, I. A., Bazova, T. P. (2014). *Tsyvilne pravo Ukrayiny. Osoblyva chastyna*. Kyiv: Yurinkom Inter, 1173.
15. Kantsedal, N. A. (2006). *Oblik rozrakhunkiv z pidpriemnytskoi diialnosti silskohospodarskykh formuvan*. Kyiv: Natsionalnyi ahrarnyi un-t, 178.
16. Gilmiarov, M. R. (2014). The origins and the development of the concept of cash flow. *Vestnik Pskovskogo gosudarstvennogo universiteta. Seria: «Ekonomicheskie i tekhnicheskie nauki»*, 5. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/istoki-i-razvitiye-konseptsi-denezhnih-potokov>
17. Kerimov, V. E. (2012). *Bukhgalterskii uchet*. Moscow: Dashkov i Ko, 776.
18. Mathews, M. R., Perera, M. H. B. (1996). *Accounting theory & development*. Melbourne: Nelson, 402.
19. *Accounts Payable vs. Accounts Receivable: The Heat Is On In the Finance Department 2020*. Available at: <https://www.medius-flow.com/en/untapped/articles/process/accounts-payable-vs-accounts-receivable-finance-department>

20. Pacholi, L. (1983). *Traktat o schetakh i zapisiakh*. Moscow: Finansy i statistika, 288.

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240230

DEVELOPMENT OF A MODEL OF PERSONNEL MANAGEMENT IN THE HOTEL INDUSTRY

pages 15–18

Iryna Segeda, PhD, Senior Lecturer, Department of Tourism and Hospitality, O. M. Bektov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2364-4410>, e-mail: Irina.segeda2006@gmail.com

Larysa Obolentseva, Doctor of Economic Sciences, Professor, Department of Tourism and Hospitality, O. M. Bektov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7085-6902>

Svitlana Aleksandrova, PhD, Associate Professor, Department of Tourism and Hospitality, O. M. Bektov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9842-436X>

The object of this research is personnel management in the hotel industry. The paper considers theoretical and practical aspects of the features of phased personnel management in the hotel industry, taking into account the specifics of the industry. The importance of the attitude of each employee to their responsibilities and the company as a whole was emphasized, and it was established that the minimum number of employees can provide the highest quality of service. In any case, there is a need for effective personnel management, in the purposeful activities of the management of the organization to develop its own concept, strategy of personnel policy and management methods.

The main purpose of personnel management is formed. There are three groups of methods for personnel management, which almost completely reveal the step-by-step process of personnel management in the hotel industry. The necessity of application of complex technologies for achievement of more effective result is considered. A number of measures of nine stages of personnel management are prescribed.

Rational use of service personnel is a prerequisite that ensures the continuity and proper quality of the service process, and, as a consequence, the successful implementation of the production program of the hotel industry. The study of the main indicators of labor should begin with an assessment of the dynamics of the number of personnel of the enterprise, the intensity of its movement and structure over a period of three to five years.

Based on the study, a model of personnel management in the hotel industry, which determines the object and subject of management, their impact on each other, takes into account

the stages of employee management. It will increase productivity, performance, organize work, monitor performance tasks, teamwork.

Keywords: personnel management, hotel management, stages of personnel management, personnel management system.

References

1. Balanovska, T. I. (2017). *Menedzhment personalu v APK Ukrayiny*. Kyiv, 19.
2. Kylyn, O. V., Tymchyshyn, O. V. (2018). Formation of personnel of the enterprise of the hotel business: domestic and foreign experience. *Naukovyi visnyk Uzhorodskoho natsionalnoho universytetu*, 2, 20–24.
3. Marchenko, O. A., Samokish, A. O., Strebkova, K. M. (2018). Features of personnel management in the sphere of tourism and hotel and restaurant industry. *Ekonomika ta upravlinnia pidpryiemstvamy*, 17, 169–173.
4. Ohienko, N., Ohienko, A., Melnyk, A. (2018). Management of personnel of enterprises of hotel-restaurant business. *Naukovyi visnyk MNU imeni v. O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky*, 2 (11), 56–62.
5. Falchenko, O. O., Yurieva, I. A., Mardus, N. Yu. (2018). Methods of personnel management in establishments of hotel-restaurant economy. *Naukovyi visnyk MNU imeni v. O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky*, 2 (11), 56–62.
6. The World Tourism Organization (UNWTO). Available at: <https://www.unwto.org> Last accessed: 08.05.2021
7. Ochkurenko, D. A. (2019). *Improvement of the personnel management system at the printing enterprise*. Kyiv, 105. Available at: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/28293/1/Ochku-reenko_bakalavr.pdf Last accessed: 03.05.2021
8. Chen, W.-J., Cheng, H.-Y. (2012). Factors affecting the knowledge sharing attitude of hotel service personnel. *International Journal of Hospitality Management*, 31 (2), 468–476. doi: <http://doi.org/10.1016/j.ijhm.2011.07.005>
9. Sean, V. (2010). Human resource management, ethical context, and personnel consequences: A commentary essay. *Journal of Business Research*, 63 (8), 908–910. doi: <http://doi.org/10.1016/j.jbusres.2009.02.029>
10. Poiedintseva, V. V. (2014). *Upravlinnia personalom na malykh ta serednikh pidpryiemstvakh*. Kharkiv, 18.
11. Ksenofontova, Kh. Z. (2011). *Kompetentsii upravlencheskogo personala: teoriia i metodologiya razvitiia*. Moscow: Kreativnaia ekonomika, 184.
12. Udalov, A. (2016). *Stymuliuvannia personalu*. Personal-Miks, 1, 12–15.
13. Chobitok, V. I., Voloshchenko, A. V. (2015). Formation of personnel management in industrial enterprises: theoretical aspects. *Visnyk ekonomiky transportu ta promyslovosti*, 50, 313–318.
14. Bielik, V. D. (2014). Funktsionalnyi pidkhid do formuvannia systemy upravlinnia personalom pidpryiemstva. *Visnyk Lvivskoi komertsiiinoi akademii*, 45, 54–57.

DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.242639

ANALYSIS OF THE STATE ORDER AND BUDGET EXPENSES FOR ITS FUNDING

pages 19–24

Victor Chentsov, Doctor of History Sciences, Doctor of Public Management and Administration Sciences, Professor, First Vice-

Rector, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1109-8168>

Olha Hryhorash, PhD, Associate Professor, Department of State, Local and Corporate Finance, University of Customs and Finance, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine, e-mail: olgav.grygorash@gmail.com, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8089-3755>

Tetiana Hryhorash, Senior Lecturer, Department of State, Local and Corporate Finance, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3000-1683>

The object of the research is the budget expenditures for the state order funding. One of the most problematic places is, on the one hand, the lack of financial resources, and on the other hand, the low efficiency of their allocation. Using the method of vertical and horizontal analysis, the expenditures of the consolidated budget for higher education are explored by the example of Ukraine. It was found that the share of the consolidated budget of Ukraine for higher education in % of GDP is one of the largest in Europe, however, the amount of funding is insignificant in monetary terms, which makes it impossible to improve the quality of higher education. The amount of the state order for training of specialists and expenditures of the consolidated budget are analyzed. On the basis of the results of the analysis of the legislation, the impact of elements of the system of formation and state order placement on its effectiveness is assessed. During 2012–2020, the consolidated budget expenditures tended to increase (except for the crisis of 2020, when there was a general economic growth disruption). At the same time, the number of budget places reduced annually until 2018. The analysis of the system of the state order allocation showed that during 2012–2020 it had been changed several times. The main advantages and disadvantages of the system of state order allocation at the stages of its transformation are identified in the paper. Until 2015 the state order allocation was carried out manually. Since 2017 a mechanism for state order addressing has been introduced. In 2020 the mechanism of cost allocation between higher education institutions was changed and indicative prices were introduced. Due to the analysis of the conditions of state order allocation and cost allocation between higher education institutions, it is possible to take into account the main factors that contribute and block the efficiency and effectiveness of funding the higher education system in Ukraine.

Keywords: funding model, budget expenditures, higher education, state order, allocation criteria.

References

1. Review of the Allocation Model for Funding Higher Education Institutions. Working Paper 6: Cost Drivers and the Costing System Underpinning Higher Education. HEA. Available at: <https://hea.ie/assets/uploads/2017/06/HEA-RFAM-Working-Paper-6-Costs-of-Higher-Education-Provision-06217.pdf>
2. Mitchell, M., Leachman, M., Saenz, M. (2019). State Higher Education Funding Cuts Have Pushed Costs to Students, Worsened Inequality. *Center on Budget and Policy Priorities*. Available at: <https://www.cbpp.org/sites/default/files/atoms/files/10-24-19sf.pdf>
3. Antoniuk, V. P. (2019). The Higher Education in Ukraine on its Way Towards Modernization. *Business Inform*, 4, 198–204. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-4-198-204>
4. Tandberg, D. A., Laderman, S. A. (2018). Evaluating State Funding Effort for Higher Education. *MHEC Policy Brief. Midwestern Higher Education Compact*. Available at: https://www.mhec.org/sites/default/files/resources/mhec_affordability_series6.pdf
5. Stryhul, M., Khomeriki, O., Yahodzinskyi, S., Lyasota, L., Semenets-Orlova, I. (2019). Peculiarities of development and dynamics of economism and the commercialization of Ukrainian higher education. *Problems and Perspectives in Management*, 17 (2), 289–302. doi: [https://doi.org/10.21511/ppm.17\(2\).2019.22](https://doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.22)
6. Public Funding Observatory 2020/2021. Part 1: Financial and economic impact of the Covid-19 crisis on universities in Europe (2020). *European University Association*. Available at: https://www.eua.eu/downloads/publications/pfo%20part%201_ppt%20-%20im.pdf
7. Public Funding Observatory Report. 2020/2021 Part 2 (2021). *European University Association*. Available at: <https://eua.eu/downloads/publications/eua%20pfo%20part%202%20report.pdf>
8. Tataryn, N. B., Potymko, N. R. (2018). Problems of financing of higher education institutions. *Infrastruktura rynku*, 23, 299–304.
9. Fedirko, N. (2019). Performance-based public funding of higher education: European experience and practice of Ukraine. *INNOVATIVE ECONOMY*, 5-6, 55–67. doi: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2019.5-6.7>
10. Romanovska, N. (2017). Mekhanizmy finansuvannia rozvituksu systemy vyschchoi osvity. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia*, 2 (58), 179–190.
11. Kontseptualna model derzhavnoho finansuvannia VNZ za rezultatamy diyalnosti. *Cedos*. Available at: <https://cedos.org.ua/researches/kontseptualna-model-derzhavnoho-finansuvannia-vnz-za-rezultatamy-diialnosti/>
12. Vydatky za prohramnoiu klasifikatsieiu vydatkiv ta kredytuvannia derzhavnoho biudzhetu. *Derzhavna kaznacheiska sluzhba Ukrayny*. Available at: <https://www.treasury.gov.ua/>
13. Statystychna informatsiya. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayny*. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
14. On Creating and Placing Governmental Orders for Training of Specialists, Scientific, Teaching and Worker Staff, Advanced Training and Retraining. *Zakon Ukrayny vid 20.11.2012 No. 5499-VI*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5499-17-ed20170928#Text>
15. Pro zatverzhennia Metodyky rozrakhunku orientovnoi serednoi vartosti pidhotovky odnoho kvalifikovanoho robitnya, fakhivtsia, aspiranta, doktoranta. *Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayny vid 20.05.2013 No. 346-2013-p*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2013-%D0%BF/ed20191231#Text>
16. Pro zatverzhennia Poriadku rozmishchennia derzhavnoho zamovlennia na pidhotovku fakhivtsiv, naukovykh, naukovo-pedahohichnykh ta robitnychych kadriv, pidvyshchennia kvalifikatsiyi ta perepidhotovku kadriv. *Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayny vid 20.05.2013 No. 363-2013-p*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/363-2013-%D0%BF/ed20191114#Text>
17. Zvit pro rezultaty analizu formuvannia, rozmishchennia i vykonannia derzhavnoho zamovlennia na pidhotovku fakhivtsiv z vyschchoiu osvitoiu. *Rakhunkova palata Ukrayny*. Kyiv, 48. Available at: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2015/zvit_1-5_2015/ZVIT_20150811_No_1_5.pdf
18. On Higher Education. *Zakon Ukrayny vid 01.07.2014 No. 1556-VII*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/ed20210423#Text>
19. Rishennia Rady rektoriv ZVO. *Rada rektoriv ZVO Odeskoho rehionu*. Available at: <http://rectors.odessa.ua/rishenna-radi-rektoriv-vnz/>
20. Pro rozpodil vydatkiv derzhavnoho biudzhetu mizh zakladamy vyshchoi osvity na osnovi pokaznykiv yikh osvitnoi, naukovoi ta mizhnarodnoi diyalnosti. *Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayny 24.12.2019 No. 1146*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF#Text>
21. Deiaki pytannia zaprovadzhennia indykativnoi sobivartosti. *Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayny vid 03.03.2020 No. 191-2020-p*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/191-2020-%D0%BF#Text>

22. Pro derzhavne zamovlennia na pidhotovku fakhivtsiv, naukovykh, naukovo-pedahohichnykh ta robitnychych kadryv, na pidvyshchennia kvalifikatsiyi ta perepidhotovku kadryv u 2020 rotsi. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayny vid 8 lypnia 2020 r. No. 616.* Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2020-%D0%BF#Text>

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240893

FULFILLING OF NUCLEAR SAFEGUARDS REQUIREMENTS FOR NUCLEAR FACILITIES AT THE NUCLEAR MATERIALS AUTHORITY AND ITS ROLE IN COMPLETING THE NUCLEAR INFRASTRUCTURE IN EGYPT

page 25–34

Osama Mostafa Atout, Assistant Professor, Department of Nuclear Law, Nuclear Materials Authority, New Cairo, Egypt, e-mail: osamaatout62@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4912-312X>

The object of research is applying the requirements of nuclear safeguards to the processing and mining facilities through which the Nuclear Materials Authority (NMA). One of the most problematic places is the NMA carries out its related nuclear activities as the body responsible for managing and operating those facilities, which must have a prominent role in imposing physical protection on these materials to protect them. During use, storage, or internal transportation, NMA should take all security and legal measures and precautions to prevent Nuclear materials from any seizure and its recovery in the event of any seizure.

In the course of the research it is shown that the implementation of these requirements requires obtaining the necessary license to practice these activities, and that these activities are subject to the control of the Nuclear and Radiation Control Authority, by establishing a system for the safety and security of this nuclear equipment and materials. So that the system covers all equipment, tools, tasks, supplies, equipment, and materials present in any of the Authority's projects and sectors Scientific.

As a result of the research we have reached the importance of applying nuclear safeguards to nuclear facilities in completing the nuclear infrastructure in Egypt and completing the construction of the Egyptian peaceful nuclear program considering international standards issued by the International Atomic Energy Agency (IAEA).

In the future, the proposed approach is In the future, the proposed approach is to establish a general framework for the application of nuclear safeguards procedures to the processing and mining facilities of the NMA. These safeguards are applied as a basis for completing the nuclear legislative infrastructure, the safety of Nuclear Facilities and fulfilling the requirements of IAEA.

This is done by establishing a specialized unit that includes many engineers, geologists and chemists to collect all engineering and technological data, information, designs, and drawings for all nuclear and radiological facilities, activities, and practices existing at the authority under the safety standards written about equipment, tools, devices, supplies, and tasks.

Keywords: nuclear safeguards, nuclear and radiological facilities, nuclear and radiological practices, nuclear infrastructure.

References

1. The Law No. 7 of 2010 on Regulating Nuclear and Radiological Activities (2010). *Official Gazette*, 12. Available at: <https://manshurat.org/node/12057>
2. Decree No. 1326 of 2011 by the Prime Minister Issuing the executive regulations for the law regulating nuclear activities and radiation issued by Law No. 7 of 2010 (2011). *Official Gazette*, 42. Available at: <https://www.cc.gov.eg/legislation-single?id=394907>
3. Uranium raw material for the nuclear fuel cycle: exploration, mining, production, supply and demand, economics, and environmental issues (2018). *IAEA*. Available at: <https://www-pub.iaea.org/MTCD/Publications/PDF/PUB1903web.pdf>
4. Safeguards and Nuclear Material Accountancy REGDOC-2.13.1 (2018). *Canadian Nuclear Safety Commission (CNSC)*. Available at: https://www.nuclearsafety.gc.ca/pubs_catalogue/uploads/REGDOC-2-13-1-safeguards-and-nuclear-material-eng.pdf
5. Sarangi, A. K., Bhowmik, S. C., Jha, V. N. (2007). Radiological impact assessment in bagjata uranium deposit: a case study. *Journal of Mines, Metals and Fuels*, 55 (5), 127–133. Available at: <http://www.ucil.gov.in/pdf/myth/Radiologica%20impact%20assessment%20-%20Bagjata.pdf>
6. Sitakanta, M. (2013). Nuclear Safety-Security Safeguards: The Intricate Interface. *AIR POWER Journal*, 8 (3), 129–155. Available at: https://www.academia.edu/43903801/Nuclear_Safety_Security_Safeguards_The_Intricate_Interface
7. Egypt Upgrades Physical Protection Security at Egyptian Research Reactors with IAEA Support (2018). *IAEA News*. Available at: <https://www.iaea.org/newscenter/news/egypt-upgrades-physical-protection-security-at-egyptian-research-reactors-with-iaea-support>
8. Safety Standards Series Occupational Radiation Protection in the Mining and Processing of Raw Material (2004). *Safety Guide No. RS-G-1.6*. *IAEA*. Vienna. Available at: https://www-pub.iaea.org/MTCD/Publications/PDF/Pub1183_web.pdf
9. Safety assessment principles for nuclear facilities (2020). *Office for Nuclear Regulation. Revision 1*. Available at: <https://www.onr.org.uk/saps/saps2014.pdf>
10. State of the Art Technology for Decontamination and Dismantling of Nuclear Facilities (1999). *Technical reports series No. 395*. *IAEA*. Vienna. Available at: https://www-pub.iaea.org/MTCD/publications/PDF/TRS395_scr/D395_Part1_scr.pdf
11. Nuclear Security Recommendations on Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Facilities (INFCIRC/225/Revision 5) (2011). *IAEA*, 60. Available at: <https://www.iaea.org/ar-publications/8806/nuclear-security-recommendations-on-physical-protection-of-nuclear-material-and-nuclear-facilities-infcirc/225/revision-5>
12. Treaty on the non-proliferation of nuclear weapons (1970). *INFCIRC/140*. *IAEA*. Available at: <https://www.iaea.org/sites/default/files/publications/documents/infcircs/1970/infcirc140.pdf>
13. Hsu, T. T. C., Wu, C.-L., Li, J.-L. (Eds.) (2014). *Infrastructure systems for nuclear energy*. John Wiley & Sons Ltd. Available at: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/9781118536254>
14. Safeguards Implementation Practices Guide on Establishing and Maintaining State Safeguards Infrastructure (2018). *IAEA Services Series 31*. *IAEA*. Vienna. Available at: https://www-pub.iaea.org/MTCD/Publications/PDF/SVS_31_web.pdf
15. Safeguards Implementation Practices Guide on Provision of Information to the IAEA (2016). *IAEA Services Series 33*. *IAEA*. Vienna. Available at: <https://www.iaea.org/publications/11083/safeguards-implementation-practices-guide-on-provision-of-information-to-the-iae>

16. Dyck, E. (2020). IAEA Delivers INIR Mission Reports to Belarus and Egypt. *IAEA News*. Available at: <https://www.iaea.org/newscenter/news/iaea-delivers-inir-mission-reports-to-belarus-and-egypt>
17. The text of the agreement between Egypt and the agency for the application of safeguards in connection with the treaty on the non-proliferation of nuclear weapons (1983). *INFCIRC/302*. IAEA. Available at: <https://www.iaea.org/sites/default/files/infcirc302.pdf>
18. Presidential Decree No. 152 of 2006 regarding the Egyptian system for accounting and control of nuclear materials subject to the Agreement on the Application of Safeguards Related to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons between the Arab Republic of Egypt, Egypt, and the International Atomic Energy Agency (2006). *Official Gazette*, 20. Available at: https://www.cc.gov.eg/legislation_single?id=131160
19. Decree No. 1 of 2014 by the Chairman of the Board of Directors of the Nuclear and Radiation Control Authority to issue a list of rules and procedures governing activities related to nuclear safeguards work (2015). *Official Gazette*, 134. Available at: https://www.cc.gov.eg/legislation_single?id=353429
20. Law No. 4 of 1994 Promulgating the Environmental Law (1994). *Official Gazette*, 5. Available at: https://www.cc.gov.eg/legislation_single?id=404921
21. The decision of the President of the Arab Republic of Egypt No. 196 of 1977 Establishing the Nuclear Materials Authority (1997). *Official Gazette*, 19. Available at: https://www.cc.gov.eg/legislation_single?id=143793
22. International nuclear safeguards engagement program. Nuclear Safeguards. *National Nuclear Security Administration*. Available at: <https://www.energy.gov/sites/prod/files/2020/07/f76/International%20Nuclear%20Safeguards%20Engagement%20Program%202018.pdf>
23. Guidelines for assessment of urban development (2001). *Egyptian Environmental Affairs Agency (EEAA). Environmental Impact Assessment*. Available at: <https://www.eeaa.gov.eg/portals/0/eeaaReports/N-EIA/Urban-En.pdf>
24. Pospiech, M., Liu, S. (2004). *Properties of radioactive materials and methods of measurement*. Available at: http://www.matthiaspospiech.de/files/studium/praktikum/radioactive_materials_laboratory_protocol.pdf
25. Williams, L. (2019). *International conference on effective nuclear regulatory systems. Facing Safety and Security Challenges*. Available at: https://media.nti.org/documents/20-013_NTI_Annual-Report_8.25.pdf

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240343

A STUDY ON WASTEWATER TREATMENT SLUDGE UTILIZATION IN BULGARIAN AGRICULTURE

pages 35–44

Hrabin Bachev, Professor, Department of the Economics of Farms and Agrarian Organizations, Institute of Agricultural Economics, Sofia, Bulgaria, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0555-7468>, e-mail: hbachev@yahoo.com

Bozhidar Ivanov, Associate Professor, Department of the Economics and Management of Agriculture, Food and Agricultural Policy, Institute of Agricultural Economics, Sofia, Bulgaria, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6305-9075>

The issue of sludge utilization from wastewater treatment in agriculture is an important socio-economic and environ-

mental problem in the European Union (EU) and Bulgaria. It is becoming topical issue along with constantly growing amount of produced wastewater treatment sludge, deficiency of lands for their safe disposal, protests of population and interests' groups, tightening EU restrictions, etc. Furthermore, studies on wastewater treatment sludge utilization are multiplying in relations with their «transformation from wastes into products» and effective inclusion in supply chains and circular economy. Despite their relevance, in-depth studies of the diverse effects and critical factors of wastewater treatment sludge utilization in Bulgarian agri-food chain are at an early stage, mostly focusing on agronomic, economic and/or environmental ones. Thus, the object of research is the effective utilization of sludge from wastewater treatment in Bulgarian agriculture. In the course of the research it is used a qualitative analysis of regulations, and institutional and organizational structure, as well as surveys with managers and experts of urban wastewater treatment plants, and farmers applying and not-using sludge from wastewater treatment in their holdings. As a result of the study, the institutional, political, organizational, personal, educational, informational, social, economic, and environmental factors influencing the utilization of sludge in agriculture in two major regions of the country (Sofia and Burgas) are identified. Impact factors are generally divided into two types: factors influencing the behavior of agents, and factors determining the type and extent of the effects of sludge use in agriculture. In the future, the proposed approach has to be extended and deepen to establish the economic, sectoral and regional specificities on the basis of more representative information from all participants and interested parties in the effective utilization of wastewater treatment sludge.

Keywords: socio-economic problem, environmental problem, sludge utilization, wastewater treatment, Bulgarian agriculture, factors efficiency.

References

1. Roundtable discussion on sludge use (2021). EU. Available at: <https://ec.europa.eu/environment/archives/waste/sludge/pdf/workshoppart5.pdf>
2. Water treatment – sludge management (2021). Eur Eau. Available at: <https://www.eureau.org/resources/briefing-notes/5629-briefing-note-on-sludge-management/file>
3. Doklad ot izplnitelna agentsiia po okolna sreda otosno chl. 16, al. 2 ot naredba za reda i nachina za opolzotvorivavane na uitaiki ot prechistvaneto na otpadchni vodi chrez upotrebatata im v zemedelioto (2019). IAOS. Sofia.
4. Natsionalen strategicheski plan za upravlenie na uitaiki ot prechistvatelnite stantsii za otpadchni vodi v Blgariia za perioda 2014–2020 g. (2014). NSPUU. Available at: https://www.moew.government.bg/static/media/ups/tiny/file/Waste/sewage_sludge/Sludge_project_last/NSPSM_BG.pdf
5. Marinova, S. (2008). Utaiki ot prechistvatelnii stantsii za otpadchni vodi i pravila za tiakhnoto opolzotvorivavane. Sofia, 126.
6. Usman, K., Khan, S., Ghulam, S., Khan, M. U., Khan, N., Khan, M. A., Khalil, S. K. (2012). Sewage Sludge: An Important Biological Resource for Sustainable Agriculture and Its Environmental Implications. *American Journal of Plant Sciences*, 3 (12), 1708–1721. doi: <http://doi.org/10.4236/ajps.2012.312209>
7. Hudcová, H., Vymazal, J., Rozkošný, M. (2019). Present restrictions of sewage sludge application in agriculture within the European Union. *Soil and Water Research*, 14 (2), 104–120. doi: <http://doi.org/10.17221/36/2018-sw>
8. Bachev, H., Ivanov, B., Mitova, D., Boevski, I., Marinov, P., Sarov, A. et. al. (2021). *Mekhanizmi i formi na upravlenie na*

- agroekosistemnite uslugi v Blgariia.* Sofia, 140. Available at: https://www.academia.edu/45656344/МЕХАНИЗМИ_И_ФОРМИ_НА_УПРАВЛЕНИЕ_НА_АГРОЕКОСИСТЕМНИТЕ_УСЛУТИ_В_БЪЛГАРИЯ
9. Barbu, C., Aziri, B., Bachev, H., Diófási, O., Gupta, S., Ha, H. et. al. (2012). *Management and Environmental Protection*. ASERS Publishing. Available at: <https://books.aserspublishing.eu/economica/catalog/book/4>
 10. *Sewage sludge produced during the COVID-19 epidemic can only be applied to fields after disinfection* (2020). ANSES. Available at: <https://www.anses.fr/en/content/sewage-sludge-produced-during-covid-19-epidemic-can-only-be-applied-fields-after>
 11. Ivanov, B., Bachev, H. (2021). Convergent analysis of waste water practices among EU countries. *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, 27 (2), 289–296.
 12. Ivanov, B., Marinova, S., Bachev, H., Georgieva, V. (2020). Ikonomicheski i ekologichni efekti ot izpolzvane na uataiki v zemedelioto. *Ekologichno inzhenerstvo i opazvane na okolnata sreda*, 3, 44–53.
 13. Siarov, A. (2020). Sotsialno-ikonomicheski, ekologichni i upravlencheski aspekti pri opolzotvorivaneto na uataiki v zemedelioto, polucheni pri prechistvane na otpadchni vodi. *Ikonomika i upravlenie na selskoto stopanstvo*, 1, 58–69.
 14. Direktiva 86/278/EIO – Direktiva 86/278/ EIO za opazvane na okolnata sreda i v chastnost na pochvite, v sluchai na upotreba na uataiki ot otpadchni vodi v zemedelioto (1986). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX%3A31986L0278>
 15. Naredba za reda i nachina za opolzotvorivanete na uataiki ot prechistvaneto na otpadchni vodi chrez upotrebatata im v zemedelioto (2016). Prieta s PMS No. 201. 04.08.2016 g. Available at: <http://eea.government.bg/bg/nsmos/waste/naredba-utayki>
 16. The European Green Deal (2020). *Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions*. European Commission. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0066>
 17. Vzmozhnosti ot opolzotvorivaneto na uataiki, polucheni pri prechistvane na otpadchni vodi i efekt za ustochivoto zemedeliye, otchet na nauchno-prilozhen proekt (2021). IAI. Available at: <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/109606/>

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.242184

ANALYSIS OF THE STATE AND DEVELOPMENT OPPORTUNITIES OF HOSPITALITY INDUSTRY ON THE EXAMPLE OF SERGIIVKA RESORT (UKRAINE)

pages 45–50

Tetiana Lebedenko, Doctor of Technical Sciences, Professor, Department of Hotel and Catering Business, Odessa National Academy of Food Technologies, Odesa, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8385-4674>

Tatiana Nikitchina, PhD, Associate Professor, Department of Hotel and Catering Business, Odessa National Academy of Food Technologies, Odesa, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1034-3483>

Hanna Shunko, PhD, Assistant, Department of Hotel and Catering Business, Odessa National Academy of Food Technologies, Odesa, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4985-2688>, e-mail: annashunko@gmail.com

Viktoria Kozhevnikova, PhD, Associate Professor, Department of Hotel and Catering Business, Odessa National Academy of Food Technologies, Odesa, Ukraine, ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2275-7437>

The object of research is the hospitality industry in the context of the recovery of the industry and the fight against the effects of the pandemic. The development of domestic tourism and local destinations is considered one of the most effective ways to restore the industry. At the same time, experts recommended that the greatest attention be paid to health tourism and ecotourism. The analysis of the potential of the institutions of the sanatorium-resort direction and the study of the problems of the development of the sphere of hospitality were considered on the example of the resort of Sergiivka, Odessa region of Ukraine.

In the course of the study of the state of the resort base of the region, methods of comparative analysis, generalization and systematization of information about the natural-climatic, social and other resources of the region, the state of hospitality institutions and sanatorium-resort complexes were used. Strengths and challenges were identified that hinder their effective use. So, Sergiivka is considered one of the largest seaside resorts in the region, which is located in the beach area and has a good climate, environmental friendliness and significant balneological resources. However, the problematic issues are the underdeveloped infrastructure of the resort, the level of service that requires improvement, the quality of the room stock, the work of restaurants and the organization of recreation.

The studies carried out indicate the importance of developing measures for the reconstruction of most powerful establishments of the hotel and restaurant and sanatorium business. The need to create comfortable living conditions in accordance with world standards, to improve the range and quality of services, in particular, to organize leisure for adults and children, was noted. One of the recommended directions is to expand the range of services in the SPA and Wellness directions, which will allow more efficient use of the healing, restorative and health-improving resources of the balneological resort. Organic production and ecotransformation are also considered priority innovative areas of development. It is promising to use the agro-industrial potential of the region for the production of organic, environmentally friendly food products from local raw materials, as well as the introduction of more environmentally friendly and resource-efficient technologies.

Keywords: hospitality industry, hotel and restaurant business, Sergiivka resort, analysis of hospitality establishments, health resort business.

References

1. Lokhman, N. V., Khavrova, K. S., Koverza, V. S., Romanukha, O. M., Sherstiukova, K. Yu., Kornilova, O. V. et. al.; Lokhman, N. V. (Ed.) (2021). *Rozvytok industriji hostynnosti: suchasnyi pohliad*. Kryyyi Rih: DonNUET, 170.
2. Thommandru, A., Espinoza-Maguiña, M., Ramirez-Asis, E., Ray, S., Naved, M., Guzman-Avalos, M. (2021). Role of tourism and hospitality business in economic development. *Materials Today: Proceedings*. doi: <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.07.059>
3. Ferrante, M., Fritz, O., Öner, Ö. (Eds.) (2021). *Regional Science Perspectives on Tourism and Hospitality*. Springer, 512. doi: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-61274-0>

4. Balatska, N. (2020). Restaurant business in the condition of the coronavirus pandemic: problems and directions of transformation of development models. *Market Infrastructure*, 42, 117–122. doi: <https://doi.org/10.32843/infrastruct42-20>
5. Wahab, K. (2021). Impact of COVID-19 on the Hospitality Industry: Climbing Towards Recovery. *SSRN Electronic Journal*. doi: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3877089>
6. Shatska, Z., Shevel, A. (2020). Organization of work of hotel enterprises in the conditions pandemic COVID-19. *Efektyvna Ekonomika*, 10. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.10.51>
7. UNWTO Briefing Note – Tourism and COVID-19, Issue 3 (2020). Understanding Domestic Tourism and Seizing its Opportunities. *World Tourism Organization*. doi: <https://doi.org/10.18111/9789284422111>
8. Babov, K., Bezverkhnyuk, T., Koeva, K., Zaharchenko, E., Arabadji, M. (2019). The current state of resort and recreational use of the territories of the coastal strip of Odessa region on the example of the resorts «Kuyalnik» and «Sergeevka». *Medical Rehabilitation, Balneology, Physiotherapy*, 2 (92), 10–15. doi: <https://doi.org/10.32618/j19mrbph210>
9. Popov, P. S. (2007). *Prirodnye faktory kurorta Sergeevka*. Belgorod-Dnestrovskiy: ChP Firma «Vladimir», 52.
10. *Klimato-bal'neogryazevoy kurort Sergeevka – eto ukrainskaya Pitsunda*. Available at: <http://odesskiy.com/otdih-v-odesse/klimato-balneogryazevoj-kurort-sergeevka.html>
11. *Vidpochynok u Serhiyiczi*. Available at: https://ua.dorogovkaz.com/otdyh_v_sergeevke.php
12. Popov, P. S. Sergeevka – samiy krupnyy klimato-bal'neogryazevoy kurort v Odesskoy oblasti. Available at: <http://odesskiy.com/regioni-odesskoy-oblasti/sergeevka.html>
13. Zelenskoho poperedly pro mozhlyvist tehnohennenno-ekolohichnoi katastrofy v kurortniy zoni Odeskoi oblasti (2019). *Informatsiyne ahentstvo Unian*. Available at: <https://www.unian.ua/ecology/10732035-zelenskogo-poperedili-pro-mozhlyvist-tehnogenno-ekologichnoji-katastrofi-v-kurortniy-zoni-odeskoj-oblasti.html>
14. Zhukova, Zh. (2017). *Kurort Sergeevka: park monstrov, prostornye plyazhi i zabroshennye oteli*. Available at: <https://dumskaya.net/news/kurort-sergeevka-park-monstrov-prostornye-plyazhi-075481/>
15. Kisse, A. I., Prigarin, A. A., Stanko, V. N. (Eds.) (2014). *Budzhak: istoriko-etnograficheskie ocherki narodov yugo-zapadnyh rayonov Odesschiny*. Odessa: PostScriptUm – Smil, 744.
16. Genova, E. (2019). *Kriminal, ekologiya i etnicheskij vopros: chto bespokoit zhiteley Bessarabii?* Available at: <https://izbirkom.org.ua/publications/obshchestvo-19/2019/kriminal-ekologii-i-etnicheskii-vopros-chto-bespokoit-zhiteli-bessarabii/>
17. De Waal, T., Jar bik, B. (2018). Bessarabia's Hopes and Fears on Ukraine's Edge. *Carnegie Europe*. Available at: <https://carnegieeurope.eu/2018/05/24/bessarabia-s-hopes-and-fears-on-ukraine-s-edge-pub-76445>
18. *Kurort Serhiyivka: ofitsiynyi sait*. Available at: <http://sergeevka.info>
19. Camilleri, M. A. (2021). Sustainable Production and Consumption of Food. Mise-en-Place Circular Economy Policies and Waste Management Practices in Tourism Cities. *Sustainability*, 13 (17), 9986. doi: <https://doi.org/10.3390/su13179986>
20. Rao, P. H. (2020). Green Supply Chain Management in Hotel Azure: A Case in Sustainability. *Journal of Supply Chain Management Systems*, 9 (2-3), 28–38.
21. *Stratehiya rozvytku Odeskoi oblasti na period 2021–2027 roky* (2020). Odessa, 116. Available at: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/strategiya-rozvytku-odeskoi-oblasti-na-period-2021-2027-roky.pdf>
22. Chandran, C., Bhattacharya, P. (2019). Hotel's best practices as strategic drivers for environmental sustainability and green marketing. *Journal of Global Scholars of Marketing Science*, 29 (2), 218–233. doi: <https://doi.org/10.1080/21639159.2019.1577156>
23. Xess, A., Bhargave, H., Kumar, P. (2021). A study on influence of eco-friendly technologies in hospitality industry. *Journal of Physics: Conference Series*, 1950 (1), 012024. doi: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1950/1/012024>
24. Jian, Y., Yu, I. Y., Yang, M. X., Zeng, K. J. (2020). The Impacts of Fear and Uncertainty of COVID-19 on Environmental Concerns, Brand Trust, and Behavioral Intentions toward Green Hotels. *Sustainability*, 12 (20), 8688. doi: <https://doi.org/10.3390/su12208688>

ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240653

РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ДОПОВНЕННЯ ФОРМ ЗВІТНОСТІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ сторінки 6–14**Гевчук А. В., Шевчук Л. П.**

Об'єктом дослідження є інформаційне забезпечення розрахункових операцій як ефективний спосіб управління бізнесом щодо мінімізації ризиків та їх наслідків у агросекторі в сучасних умовах глобальної економіки. Дане дослідження пов'язано із недоліком обліку практики, а саме з низькою інформативністю форм звітності для цілей управління бізнесом, що потребує вдосконалення в частині проведення розрахункових операцій, яке має бути спрямовано на ефективність використання ресурсів агрокомпаніями. Проведено аналіз сучасного стану звітності як інформаційного забезпечення розрахунків щодо управління бізнесом. Визначено, що внутрішня та фінансова звітність не містить достатньої інформації про розрахункові операції бізнес одиниць, особливо враховуючи появу нових інструментів розрахунків та системи забезпечення їх здійснення, зокрема аграрної розписки. Використання аграрної розписки як нового фінансового інструменту розрахунку та альтернативний механізм кредитування агробізнесу потребує інформаційного доповнення звітності, що дозволить підвищити ефективність управлінських рішень. В ході дослідження використовувалися етапи моделювання процесу управління розрахунками для користувачів. Для їх реалізації запропоновано основні напрямки щодо доповнення змісту та складових фінансової звітності ф. № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) та ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». Запропоновано управлінську звітність, а саме «Звіт про стан розрахунків в межах кредиторської заборгованості» та «Звіт про стан розрахунків в межах дебіторської заборгованості». А також розроблено до Звіту про управління Розділ 4 «Звіт про ризики» та Розділ 5 «Ліквідність та зобов'язання». Завдяки цьому забезпечується можливість сформувати корисну, об'єктивну та дoreчну інформацію, адаптовану до таксономії фінансової звітності (за міжнародними стандартами фінансової звітності) в Україні. Дані інформація сприятиме менеджменту компаній, нинішнім і потенційним інвесторам, позикодавцям та іншим кредиторам у прийнятті ефективних управлінських рішень. У порівнянні з аналогічними відомими методами, запропоновані підходи дозволяють ефективно управляти бізнесом, забезпечивши якісний рівень контролю за станом розрахунків. Отримане інформаційне забезпечення дозволить мінімізувати втрати через вплив на ризики за рахунок прогнозованості їх потенційних наслідків, що сприятиме дотриманню фінансової незалежності та розвитку агросектору.

Ключові слова: інформаційне забезпечення розрахунків, управління бізнесом, фінансова звітність, аграрна розписка, фінансовий інструмент розрахунку.

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240230

РОЗРОБЛЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ сторінки 15–18**Сегеда І. В., Оболенцева Л. В., Александрова С. А.**

Об'єктом цього дослідження виступає управління персоналом на підприємствах готельного господарства. В роботі розглянуті теоретичні та практичні аспекти щодо особливостей поетапного управління персоналом в готельному господарстві, враховуючи специфічність галузі. Наголошено про важливість міри ставлення кожного співробітника до своїх обов'язків та підприємства в цілому, при чому встановлено, що мінімум співробітників можуть давати максимально високу якість обслуговування. В будь-якому разі виникає необхідність в ефективному управлінні персоналом, тобто у цілеспрямованій діяльності керівного складу організації на розробку власної концепції, стратегії кадрової політики та методів управління.

Сформовано головну мету управління персоналом. Виокремлено три групи методів щодо управління персоналом, які майже повністю розкривають поетапний процес управління персоналом в готельному господарстві. Розглянуто необхідність застосування комплексних технологій для досягнення більш ефективного результату. Прописано низку заходів дев'яти етапів управління персоналом.

Раціональне використання обслуговуючого персоналу – неодмінна умова, що забезпечує безперебійність і належну якість процесу обслуговування, і, як наслідок, успішного виконання виробничої програми підприємства готельного господарства. Вивчення основних показників з праці доцільно починати з оцінювання динаміки кількості персоналу підприємства, інтенсивності його руху та структури за три-п'ятирічний період.

На основі проведеного дослідження побудовано модель управління персоналом в готельному господарстві, яка визначає об'єкт і суб'єкт управління, їхній вплив один на одного, враховує етапи управління працівниками. Це сприятиме зростанню продуктивності праці, результативності діяльності, дозволить організовувати роботу, контролювати виконання поставлених завдань, роботу в колективі.

Ключові слова: управління персоналом, готельне господарство, етапи управління персоналом, система управління персоналом.

DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.242639

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ НА ЙОГО ФІНАНСУВАННЯ сторінки 19–24**Ченцов В. В., Григораш О. В., Григораш Т. Ф.**

Об'єктом дослідження є видатки бюджету на фінансування державного замовлення. Одним з найбільш проблемних місць є, з одного боку, недостатність фінансових ресурсів, а з іншого боку, низька ефективність їх розподілу. На основі методу вертикального та горизонтального аналізу охарактеризовано видатки зведеного бюджету на вищу освіту на прикладі України. Виявлено, що частка

видатків зведеного бюджету України на вищу освіту у % до ВВП є однією з найбільших у Європі, разом з тим, обсяг фінансування є незначним у грошовому виразі, що унеможливлює підвищення якості підготовки фахівців. Проаналізовано обсяги державного замовлення на підготовку фахівців та видатків зведеного бюджету. Протягом 2012–2020 рр. видатки зведеного бюджету мали тенденцію до зростання (за винятком кризового 2020 року, коли відбувся загальний спад економічного розвитку). При цьому кількість бюджетних місць щороку скорочувалася до 2018 року. На основі результатів аналізу законодавства дано оцінку впливу окремих елементів організації системи формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців на її ефективність. Аналіз системи розподілу державного замовлення показав, що протягом 2012–2020 рр. вона кілька разів зазнавала змін. У роботі визначено основні переваги та недоліки системи розподілу державного замовлення на етапах її трансформації. До 2015 року розподіл проводився у ручному режимі, з 2017 року запроваджено механізм адресного розміщення державного замовлення. У 2020 році змінено механізм розподілу видатків між закладами вищої освіти (ЗВО) та впроваджено індикативні ціни. Завдяки аналізу умов розміщення державного замовлення та розподілу видатків між ЗВО забезпечується можливість врахування основних чинників, що сприяють та перешкоджають ефективності та результативності фінансування системи вищої освіти в Україні.

Ключові слова: модель фінансування, видатки бюджету, вища освіта, державне замовлення, критерії розподілу.

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240893

ВИКОНАННЯ ВИМОГ ЯДЕРНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК У ВІДОМСТВІ З ЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ І ЇХ РОЛЬ У СТВОРЕННІ ЯДЕРНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В ЄГИПТІ сторінки 25–34

Osama Mostafa Atout

Об'єктом дослідження є застосування вимог ядерних гарантій до переробних і гірничодобувних підприємств, через які здійснюється діяльність Управління по ядерних матеріалах (NMA). Одним з найбільш проблемних місць є те, що NMA здійснює свою, пов'язану з ядерною активністю, діяльність в якості органу, відповіального за управління та експлуатацію цих об'єктів, що має відігравати помітну роль в забезпеченні фізичного захисту цих матеріалів для їх збереження. Під час використання, зберігання або внутрішнього транспортування NMA має вживати всіх заходів безпеки, правові заходи та запобіжні заходи для запобігання будь-якого вилучення ядерних матеріалів та їх відновлення в разі будь-якого вилучення.

В ході дослідження показано, що для виконання цих вимог необхідно отримати необхідну ліцензію на здійснення цієї діяльності, і щоб ця діяльність перебувала під контролем Управління з ядерного та радіаційного контролю, шляхом створення системи безпеки та збереження цього обладнання та матеріалів. Таким чином, щоб система охоплювала все обладнання, інструменти, завдання, витратні матеріали, пристлади та матеріали, присутні в будь-якому з проектів сектора NMA з Науки.

В результаті дослідження зроблені висновки про важливість застосування ядерних гарантій до ядерних об'єктів при завершенні будівництва ядерної інфраструктури в Єгипті. А також при завершенні будівництва єгипетської мирної ядерної програми з урахуванням міжнародних стандартів, випущених Міжнародним агентством з атомної енергії (МАГАТЕ).

Перспективність пропонованого підходу полягає в створенні загальної основи для застосування процедур ядерних гарантій до переробних і гірничодобувних підприємств NMA. Ці гарантії будуть застосовуватися в якості основи для завершення інфраструктури ядерного законодавства, забезпечення безпеки ядерних установок і виконання вимог МАГАТЕ. Це можливо досягти шляхом створення спеціалізованого підрозділу, до складу якого увійдуть багато інженерів, геологів та хіміків. Ці фахівці необхідні для збору всіх інженерних і технологічних даних, інформації, проектів і креслень по всім ядерним і радіологічним об'єктам, діяльності та практики, які діють в NMA відповідно до написаних стандартів безпеки щодо обладнання, інструментів, пристосувань, витратних матеріалів та завдань.

Ключові слова: ядерні гарантії, ядерні та радіологічні установки, ядерна та радіологічна практика, ядерна інфраструктура.

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.240343

ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ОСАДУ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ СТІЧНИХ ВОД У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ БОЛГАРІЇ сторінки 35–44

Krabrin Bachev, Bozhidar Ivanov

Питання використання осаду від очищення стічних вод у сільському господарстві є важливою соціально-економічною та екологічною проблемою в Європейському Союзі (ЄС) та Болгарії. Це стає перспективним питанням разом із постійно зростаючою кількістю виробленого осаду від очищення стічних вод, дефіцитом земель для безпечної їх захоронення, протестами груп населення та організацій з охорони навколошнього середовища, посиленням обмежень ЄС тощо. Крім того, збільшується кількість досліджень з використання осаду стічних вод у зв'язку з їх «перетворенням з відходів у продукти» та ефективним включенням у ланцюги поставок та кругову економіку. Незважаючи на їх перспективність, глибокі дослідження різноманітних наслідків та критичних факторів використання осаду від очищення стічних вод у болгарському агропродовольчому ланцюзі знаходяться лише на ранній стадії, переважно зосереджуючись на агрономічних, економічних та/або екологічних факторах. Таким чином, об'єктом дослідження обрано використання осаду очищення стічних вод у сільському господарстві Болгарії. У ході дослідження було використано якісний аналіз нормативно-правових актів, інституційної та організаційної структури, а також опитування керівників та експертів міських очисних споруд та фермерів, які застосовують та які не використовують осад від очищення стічних вод у своїх господарствах. В результаті дослідження визначено інституційні, політичні, організаційні, особистісні, освітні, інформаційні, соціальні, економічні та екологічні фактори, що впливають на використання осаду в сільському господарстві у двох великих регіонах країни (Софії та Бургасі). Фактори впливу загалом поділяються на два типи: фактори, що впливають на поведінку агентів, та фактори, що визначають тип та ступінь наслідків використання осаду в сільському господарстві. У майбутньому запропонованій підхід має бути розширеній та поглиблений для встановлення економічних, галузевих та регіональних особливостей на основі більш презентативної інформації від усіх учасників та зацікавлених сторін щодо ефективного використання осаду від очищення стічних вод.

Ключові слова: соціально-економічна проблема, екологічна проблема, утилізація осаду, очищення стічних вод, сільське господарство Болгарії, фактори ефективності.

DOI: 10.15587/2706-5448.2021.242184

АНАЛІЗ СТАНУ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ НА ПРИКЛАДІ КУРОРТУ СЕРГІЇВКА (УКРАЇНА) сторінки 45–50

Лебеденко Т. Е., Нікітчина Т. І., Шулько Г. С., Кожевников В. О.

Об'єктом дослідження є індустрія гостинності в контексті відновлення галузі та боротьби з ефектами пандемії. Розвиток внутрішнього туризму та локальних дестинацій вважається одним з найбільш ефективних шляхів відновлення галузі. При цьому експертами рекомендовано звернути найбільшу увагу на оздоровчий туризм та екотуризм. Аналіз потенціалу закладів санаторно-курортного спрямування та дослідження проблем розвитку сфери гостинності розглядалися на прикладі курорту Сергіївка Одеської області України.

В ході дослідження стану курортної бази регіону використовувалися методи порівняльного аналізу, узагальнення та систематизації інформації щодо природно-кліматичних, соціальних та інших ресурсів краю, стану закладів гостинності та санаторно-курортних комплексів. Були виявлені сильні сторони та проблеми, що перешкоджають їх ефективному використанню. Так, Сергіївка вважається одним з найбільших приморських курортів регіону, який розташований в пляжній зоні та відрізняється гарним кліматом, екологічною чистотою та значними бальнеологічними ресурсами. Проте проблемними питаннями є недостатня розвиненість інфраструктури курорту, рівень обслуговування, що потребує уdosконалення, якість номерного фонду, роботи ресторанів та організації відпочинку.

Проведені дослідження вказують про важливість розробки заходів з реконструкції більшості потужних закладів готельно-ресторанного та санаторно-курортного бізнесу. Зазначена необхідність створення комфортних умов проживання у відповідності зі світовими стандартами, покращення спектру та якості послуг, зокрема, з організації дозвілля для дорослих та дітей. Одним з рекомендованих напрямків є розширення спектру послуг SPA- і Wellness-спрямування, що дозволить більш ефективно використовувати лікувальні, відновлювальні та оздоровчі ресурси бальнеологічного курорту. Також пріоритетними інноваційними напрямками розвитку вважаються органічне виробництво та екотрансформація. Перспективним є використання агропромислового потенціалу регіону для виробництва органічної, екологічно чистої продукції харчування з місцевої сировини, а також впровадження більш екологічних та ресурсоекспективних технологій.

Ключові слова: індустрія гостинності, готельно-ресторанний бізнес, курорт Сергіївка, аналіз закладів гостинності, санаторно-курортний бізнес.